

## ข้อมูลประกอบ

### การประชุมหารือเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งและโรคระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

#### ๑. สถานการณ์ปัจจุบันของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในสหรัฐอเมริกา

- เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๐ ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคของสหรัฐอเมริกา (Centers for Disease Control and Prevention: CDC) แถลงพบกรณีการติดต่อเชื้อไวรัส COVID-19 ครั้งแรกในผู้ที่เดินทางกลับเข้าสู่สหรัฐฯ จากเมืองอู่ฮั่น มณฑลเหอเป่ย์ของจีน และนับเป็นครั้งแรกที่พบในประเทศที่อยู่นอกภูมิภาคเอเชีย ภายหลังยังพบการแพร่เชื่อดังกล่าวระหว่างบุคคลสู่บุคคลในกลุ่มผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้เดินทางกลับจากเมืองอู่ฮั่น
- เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ศูนย์ CDC แถลงยืนยันว่า พบกรณีผู้ติดเชื้อที่มีประวัติการเดินทางที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่การระบาด หรือ มีความเสี่ยงที่จะสัมผัสหรือติดต่อกับผู้ป่วยเชื้อไวรัส COVID-19
- ขณะนี้ ศูนย์ CDC ยังคงแถลงว่าความเสี่ยงที่เชื้อไวรัส COVID-19 จะแพร่ระบาดสู่สาธารณชนเป็นวงกว้างในสหรัฐยังคงอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่าองค์การอนามัยโลกจะยกระดับความรุนแรงและโอกาสในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสทั่วโลก รวมถึงกรณีการพบผู้ป่วยติดเชื้อใน ๗ มลรัฐ ได้แก่ วอชิงตัน แคลิฟอร์เนีย อริโซนา วิสคอนซิน อิลลินอยส์ แมสซาชูเซตส์ ออริกอน รวมแล้วจำนวน ๖๑ ราย โดยรักษาหายจำนวน ๓ ราย และไม่มีผู้เสียชีวิต ทั้งนี้ จำแนกเป็นกรณีการติดเชื้อหลังเดินทางกลับจากเมืองอู่ฮั่นจำนวน ๓ ราย ผู้โดยสารเรือโดมอนด์พริ้นเซส จำนวน ๔๔ ราย การแพร่เชื้อระหว่างบุคคลจำนวน ๓ ราย ไม่สามารถระบุสาเหตุและความเชื่อมโยงได้จำนวน ๓ ราย และเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการเดินทาง จำนวน ๑๑ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

#### ๒. สถานการณ์การส่งออกผลไม้สดของไทยไปสหรัฐฯ (ธันวาคม ๒๕๖๒ - มกราคม ๒๕๖๓)

นับแต่การตรวจพบและระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในจีนและหลายประเทศ พบว่าการส่งออกผลไม้สดของไทยไปตลาดสหรัฐฯ ในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ลดลงจากเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ทุกชนิด ยกเว้น เนื้อมะพร้าวทำให้แห้ง อย่างไรก็ตาม สถิติดังกล่าวไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าเป็นผลกระทบจากการระบาดดังกล่าว เนื่องจาก

- ผลไม้สดฉายรังสี ยังไม่มีการส่งออก เนื่องจากกำหนดการเจ้าหน้าที่ USDA APHIS จะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ ณ ศูนย์ฉายรังสี ประเทศไทย
- สินค้าทุเรียนสด ลดลงเนื่องจากเป็นช่วงนอกฤดู
- มะขามหวาน จากข้อมูลย้อนหลัง ๕ ปี พบว่าการนำเข้ามะขามหวานของไทยเข้าสู่ตลาดสหรัฐฯ ในช่วงเดือนมกราคม จะลดลงจากเดือนธันวาคมทุกปี และส่วนหนึ่งอาจมีผลมาจากการถูกปฏิเสธการนำเข้าบ่อยครั้งในช่วงปีที่ผ่านมา
- มะพร้าวอ่อน จากข้อมูลย้อนหลัง ๕ ปี พบว่าการนำเข้ามะพร้าวอ่อนของไทยเข้าสู่ตลาดสหรัฐฯ ในช่วงเดือนมกราคมจะลดลงจากเดือนธันวาคมทุกปีเช่นกัน

| การส่งออกผลไม้สดไทยไปสหรัฐอเมริกา (ธันวาคม ๒๕๖๒ - มกราคม ๒๕๖๓) |          |              |              |              |              |            |         |
|----------------------------------------------------------------|----------|--------------|--------------|--------------|--------------|------------|---------|
| สินค้า                                                         |          | ปี ๒๕๖๒      |              | ปี ๒๕๖๓      |              | เพิ่ม/(ลด) |         |
|                                                                |          | ธันวาคม      |              | มกราคม       |              |            |         |
|                                                                |          | ปริมาณ (กก.) | มูลค่า (บาท) | ปริมาณ (กก.) | มูลค่า (บาท) | ปริมาณ     | มูลค่า  |
| ทุเรียน                                                        |          | ๔๘,๕๕๑       | ๙,๔๔๑,๐๒๑    | ๑๓,๕๑๗       | ๔,๐๖๙,๓๗๑    | (๓๒.๑๘)    | (๕๖.๙๐) |
| มะขามหวาน                                                      |          | ๑๕๙,๕๔๖      | ๑๙,๑๓๙,๐๔๓   | ๖๗,๖๔๐       | ๗,๓๘๘,๗๗๑    | (๕๗.๖๐)    | (๖๑.๓๙) |
| มะพร้าวอ่อน                                                    |          | ๑,๐๑๑,๒๘๐    | ๓๔,๑๙๒,๙๒๐   | ๗๙๕,๖๗๘      | ๒๙,๐๖๙,๑๐๒   | (๒๑.๓๒)    | (๑๔.๙๙) |
| มะพร้าวทั้งกะลา                                                | endocarp | ๑๓๑,๖๕๘      | ๒,๙๓๑,๑๓๒    | ๔๑,๐๔๐       | ๑,๔๖๔,๓๖๘    | (๖๘.๘๓)    | (๕๐.๐๔) |
| มะพร้าวทำให้แห้ง                                               | dried    | ๔,๔๙๔        | ๒,๔๑๓,๐๘๐    | ๑๑,๓๘๖       | ๓,๙๙๘,๐๗๐    | ๑๕๓.๓๖     | ๖๕.๖๘   |
| ที่มา: กรมศุลกากร ประเทศไทย                                    |          |              |              |              |              |            |         |

### ๓. ผลกระทบจากการแพร่ระบาดต่อการนำเข้าผลไม้ไทย

แม้ว่าสถิติการนำเข้าช่วงต้นจะไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างโรคระบาดและปริมาณการนำเข้าผลไม้ไทยที่ลดลง หากแต่ฝ่ายเกษตรฯ ได้รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมทั้งจากการประสานสำนักงานการค้าต่างประเทศ ผนนครลอสแอนเจลิส และผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าเกษตรและผลไม้ไทยในพื้นที่นครลอสแอนเจลิสที่รายใหญ่ที่กระจายสินค้าส่งทั่วสหรัฐฯ และรายขนาดกลางที่ส่งวางจำหน่ายในตลาดเอเชียเป็นหลัก และประมวลเป็นข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดต่อการนำเข้าผลไม้ไทยโดยสรุป ดังนี้

- บริษัท DP Trading ซึ่งมีเจ้าของเป็นชาวไทยและปกตินำเข้า ขิง ขมิ้น มะขาม ทูเรียน และกระจายให้ตลาดลูกค้าชาวเอเชียส่วนใหญ่ในมลรัฐฝั่งตะวันตกและบางมลรัฐในฝั่งแปซิฟิกตะวันตก แจ้งว่าไม่ได้รับผลกระทบเนื่องจากผลผลิตขิง ขมิ้นและมะขามของไทยปีนี้มีปริมาณไม่เพียงพอจึงส่งผลให้ขาดตลาดอยู่แล้ว สำหรับทูเรียนสดนั้น ได้หยุดการนำเข้าเป็นระยะเวลา ๑ อาทิตย์ เนื่องจากทูเรียนจากแหล่งผลิตภาคใต้ซึ่งเป็นช่วงท้ายของฤดูกาลจึงมีรสชาติไม่หวานและคุณภาพไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม อยู่ระหว่างรอนำเข้าทูเรียนจากจีนทური
- บริษัท Best Oriental ซึ่งมีเจ้าของเป็นชาวไทยและปกตินำเข้ามะขาม มะพร้าวรายใหญ่ที่สุด และกระจายสินค้าส่งลูกค้าและตลาดเอเชียในมลรัฐฝั่งตะวันตก แจ้งว่าได้รับผลกระทบทำให้ปริมาณการจำหน่ายชะลอลง
- บริษัท Top Quality ซึ่งมีเจ้าของเป็นชาวไต้หวันและปกตินำเข้าผลไม้สดจากหลายแหล่งผลิต โดยผลไม้ที่นำเข้าจากไทย เช่น มะพร้าว ทูเรียน มะขาม รวมถึงผลไม้แช่แข็งหลายชนิด ให้ข้อมูลว่าผลกระทบที่ได้รับเห็นได้ชัดมีใช้เฉพาะสินค้าจากไทยเท่านั้น โดยมูลค่าการจำหน่ายผลไม้ทั้งหมดต่อเดือนลดลงถึงร้อยละ ๑๕ นอกจากนี้ ผู้ดำเนินธุรกิจจัดส่งผักและผลไม้เข้าสู่เปอร์มาร์เก็ตและร้านอาหารเอเชียมียอดจำหน่ายลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๓๐ เนื่องจากผู้บริโภคชาวเอเชียไม่ออกมาจับจ่ายใช้สอยในพื้นที่สาธารณะด้วยความกังวลต่อการติดเชื้อไวรัสดังกล่าว นอกจากนี้ ยังให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าผลไม้มิใช่สินค้าประเภทจำเป็นเช่นเดียวกับอาหารชนิดอื่น ดังนั้นในกรณีที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสในวงกว้าง คาดว่าผู้บริโภคจะเลือกจับจ่ายใช้สอยหรือกักตุนอาหารอื่นที่มีความจำเป็นมากกว่า
- บริษัท Lucky Taro Inc. ซึ่งมีเจ้าของเป็นชาวเวียดนามและเป็นรายใหญ่ในมลรัฐแคลิฟอร์เนียที่นำเข้าผักผลไม้สดจากหลายแหล่งผลิตทั่วโลก เพื่อกระจายสินค้าส่งทั้งในสหรัฐฯ และแคนาดา แจ้งว่ายังไม่ได้รับผลกระทบที่ชัดเจน อาจเนื่องจากกระจายสินค้าในตลาดหลายระดับซึ่งครอบคลุมลูกค้าเอเชียและอเมริกัน
- บริษัท Seoul Trading ซึ่งมีเจ้าของเป็นชาวอเมริกันสัญชาติเกาหลี และเป็นรายใหญ่ในมลรัฐแคลิฟอร์เนียที่นำเข้าสินค้าเกษตรอาหารและผลไม้สดบางชนิดเข้ามากระจายส่งในตลาดเอเชียทั่วสหรัฐฯ และแคนาดา แจ้งว่าได้รับผลกระทบบ้างเนื่องจากผู้บริโภคออกมาจับจ่ายใช้สอยน้อยลง และแม้สินค้ารายการสำคัญของบริษัทจะเป็นเกี่ยวแช่แข็งที่มียอดจำหน่ายมาก แต่สินค้าส่วนอื่นเป็นสินค้าจำพวกขนมขบเคี้ยว และผลไม้พรีเมียมซึ่งมิใช่สินค้าจำเป็นสำหรับผู้บริโภค
- ผู้นำเข้าอื่นๆ ที่นำเข้าสินค้าเกษตรอาหารจากเอเชียเข้าสู่สหรัฐฯ ผ่านการขนส่งทางเรือให้ข้อมูลกับ สศต. ผนนครลอสแอนเจลิสว่า ประสบปัญหาสายเรือที่ออกจากเอเชีย เช่น จีน ไต้หวัน ซึ่งไม่สามารถออกเดินทางจากท่าหรือมีความล่าช้าเนื่องจากตู้สินค้าไม่เต็มและไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

#### ๔. ข้อเสนอแนะแนวทาง/มาตรการเพื่อรองรับสถานการณ์การนำเข้าผลไม้จากไทย

เนื่องจากผู้บริโภคชาวเอเชียมีความกังวลค่อนข้างมากเกี่ยวกับโอกาสในการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และลดการออกไปจับจ่ายใช้สอยในตลาดซูเปอร์มาร์เก็ตเอเชียในช่วง ๒ - ๓ อาทิตย์ที่ผ่านมา ประกอบกับ ผู้บริโภคสหรัฐฯ เริ่มแสดงความกังวลมากขึ้นและกักตุนสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น เช่น น้ำดื่ม แสบม และหน้ากากอนามัย อีกทั้ง หน่วยงานภาครัฐคาดการณ์ว่าสหรัฐฯ อาจมีสามารถหลีกเลี่ยงการระบาดที่จะเกิดขึ้นในช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาเดียวกับที่ไทยจะเริ่มฤดูกาลส่งออกผลไม้สดฉายรังสีมาสหรัฐฯ จึงคาดว่าสินค้าผลไม้ฉายรังสีดังกล่าวของไทยจะได้รับผลกระทบเช่นกันเพราะพึ่งพึ่งตลาดเอเชียเป็นหลัก

ดังนั้น ในสถานการณ์ปัจจุบันจึงอาจไม่สามารถดำเนินแนวทางหรือมาตรการรองรับได้มากนัก อย่างไรก็ตามสามารถหารือผู้ประกอบการนำเข้าต่างๆ เพื่อจัดเตรียมแผนงานประชาสัมพันธ์ในโอกาสพิเศษสำหรับกระตุ้นยอดขายและทำตลาดผลไม้เขตร้อนอีกครั้งหากไม่มีสถานการณ์การระบาดเช่นที่คาดการณ์ไว้ หรือภายหลังการควบคุมสถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติได้แล้ว นอกจากนี้ ในระยะกลางและระยะยาว สินค้าผลไม้ไทยควรผลิตเข้าสู่เครือข่ายผู้กระจายสินค้าในตลาดพรีเมียมหรือซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่ที่มีกลุ่มผู้บริโภคหลากหลาย เช่น ฮิสปันิกอเมริกัน เพื่อลดผลกระทบจากการพึ่งพาผู้นำเข้าที่กระจายสินค้าเฉพาะตลาดเอเชียเท่านั้น

สำหรับสินค้ารายการอื่น ได้แก่ มะพร้าว ทูเรียนสด มะขาม และขิง คาดว่าจะได้รับผลกระทบน้อยกว่าและสามารถฟื้นคืนสู่สภาวะปกติได้ไม่ยากนัก เนื่องจากมีส่วนแบ่งการครองตลาดอันกับหนึ่งเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ ในสินค้าชนิดเดียวกัน อีกทั้งที่ผ่านมาผู้ประกอบการนำเข้าประสบปัญหาผลผลิตที่ไม่พอเพียง และปัญหาคุณภาพสินค้า เช่น ทูเรียนอ่อน เชื้อรา และขนาดไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น ดังนั้น จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานควบคุมคุณภาพและมาตรฐานอย่างเคร่งครัดในสินค้ากลุ่มดังกล่าว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างยั่งยืนให้แก่ผู้นำเข้าและผู้บริโภคในสหรัฐฯ

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓